

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Francia és angol hadüzenet a monarchiának

Bécs, augusztus 13. (HIVATALOS JELENTÉS.)

Sir Moric de Bunsen bécsi britt királyi nagykövet ma megjelent a császári és királyi közös külügyminiszteriumban és kijelentette, hogy Franciaország Ausztria-Magyarországgal háborus állapotban levőnek tekinti magát, mert Ausztria-Magyarország szövetségese: Oroszország ellen háborút visel és Franciaország ellenségét, a német birodalmat támogatja. Együttal kijelenti a britt királyi nagykövet, hogy tekintettel Franciaország magatartására, Nagybrittania a monarchiával is hadiállapotban levőnek tekinti magát.

Franciaország és Anglia tehát megüzente a háborút Ausztria-Magyarországnak. Ezekkel a hadüzenetekkel, amelyeknek előbb-utóbb be kellett következniök, amelyeket már várt is a monarchia, a helyzet bonyolultabb lett ugyan, de az újabb hadüzenetek ijedt meglepetéseket nem okoztak nekünk, csupán igazolták előttiünk és a világ előtt, hogy igazságunk, igazságos ügyünk ellen az erkölcsstelenések sorozata fonódik lánczá és erkölcsstelenések ölelkeznek, hogy frigyükből született erkölcsstenség zuzzon agyon bennünket, — ha tud.

Vagy nem erkölcsstenség-e, hogy az az Anglia, amely eddig „splendid isolation”-nel tartotta távol magát az évek óta folyó szláv aknamunkától, most oktalan hatalmi féltékenykedésből kezdet fog a gyilkosságot védő és szláv politikai éhségét kielégíteni vágyó Oroszországgal, azzal az Oroszországgal, amely ellen irtóharcot folytatott Szebasztopolnál.

Nem erkölcsstenség-e Franciaország és Anglia kézfogása? Nem erkölcsstenség-e, a mikor Nagybrittania követe Franciaország képviselőjében is átadja a hadüzenetet a monarchiának? Az az Anglia, amelynek tönkretételére egykor a napoleoni Franciaország egész Európát szövetségbe gyűjtötte, az a Franciaország ölelkezik most Angliával, amelynek császárával a leggaládabb módon bánt el az a Nagybrittania, amely Wellingtonnal megalázta a francia sást s amely nem is olyan régen a világ gonykacájára lenyeletette Franciaországgal a fasodai békát.

Mi is volt az a fasodai kérdés? Mi is az a Fasoda? Ma Kodok néven kicsi egyiptomi falu és angol erődítmény. 1867-ben alapították. A mahdista fölkeléskor, 1898 július 10-én France Marchaud őrnagy egy francia expedíciót vezetett oda és megszállotta, miután Anglia akkor el volt foglalva a fölkelővel. Amikor azután Kitchener leverte a fölkelést s Fasodába érkezett, meglepetve látta ott a mai kedves szövetségestársát befészkelődve. Persze, megindult a diplomáciai igen izgalmas tárgyalás. A britt oroszán a karmait mutogatta a gall kakasnak. Majdnem összekaptak. De baj nem

lett. Franciaország mindenben deferált, szégyenszemre, fogcsikorgatva vonta ki csapatait, a világ kacagott a vereségen és ma mint szövetségese ölelkeznek.

Hát nem az erkölcsstelenések szövetségese ez?

Összefog ellenünk az egész világ, de ez nem ijeszthet meg bennünket. Mert minek a jele ez az acsarkodás ránk és Németországra? Nem má, mint az irigykedés az erőre, a féltés a hatalomra. Tudják jól, érzik minden vonatkozásában, hogy milyen hatalmasok, milyen erők vagyunk mi ketten: mi és Németország. Ez fáj nekik, ezt az erőt, ezt a hatalmat akarják és szeretnék megtörni. Ezért üzen hadat Anglia is most nekünk és hálából Ferenc József, a békeuralkodó iránt, akinek békészeretete őrangyala volt Angliának, hogy a bur háboru idején étvágya nem támadt senkinek a teljes lekötöttségig elfoglalt Angliára.

A hatalmunkra, az erőnkre törnek, kisebbiteni akarnak bennünket, de nem fog sikerülni!

Mi lesz Olaszországgal?

Hol marad Olaszország?

Ez a kérdés állandóan izgatta a monarchia népeinek közvéleményét, amióta a háborus idők elkezdtek. A szerbeknek küldött hadüzenet után Olaszország semlegességet jelentett és ugyanezt a semlegességet megismételte, amikor Németország hadat üzent Oroszországnak és Franciaországnak és amikor a monarchia Oroszországnak üzenté meg a háborút. Ezt a magatartását az olasz kormány azzal indokolta meg, hogy Ausztria-Magyarország a Szerbjiához intézett demarsz szövegét előzetesen nem mutatta be Olaszországnak, már pedig ilyen akcióhoz neki is, mint szövetségeseinek, joga lett volna hozzászólni.

Másodszor pedig azzal, hogy Ausztria-Magyarország és Németország volt a támadó fél, már pedig a szövetségi szerződés értelmében Olaszország csak abban az esetben volna köteles Ausztria-Magyarország és Németország segítségére sietni, ha ezek volnának a megtámadott felek.

Anglia és Franciaország mai hadüzenete után — reméljük — feleletet kapunk Olaszországtól a fenti kérdésre. Ausztria-Magyarország ma megtámadott fél lett. Semmi kétség tehát, hogy Olaszországra nézve beállott a casus foederis, vagyis beállott ama kötelezettség, amelynél fogva az olasz szövetségi haderőnek is működésbe kell lépni — ellenségeink ellen.

Pola hadiállapotban

Pola, augusztus 13. A monarchia tekintettel az angol hadüzenetre, az Adrián is megtett minden hadiintézkedést. A polai kikötőt hadiállapotba helyezték és a lakosságtól kiűritették.

Az északi harctérről

Visszavert orosz támadás.

Budapest, augusztus 13. (Hivatalos jelentés. Érkezett este 8 óra 30 perckor.)

Az északkeleti hadiszíntéren egy zászlóaljából és több kozák szotnyából álló csapatot, melynek több gépfegyvere és 12 ágyuja volt, visszavertünk, olyannyira, hogy az ellenség megfutamodva vonult vissza a határtól. Ezenfelül több kisebb orosz osztály, mely a határon megkísérelte az áttörést, csapataink közeledtére visszavonult.

Fölkelők győztes harca a kozákokkal

Lemberg, augusztus 13. Sosnovice orosz-lengyelországi városban a mozgósítás elrendelése alkalmával 40.000 bányamunkás megtagadta a behívási parancs iránti engedelmességet. A bányamunkások és a kozákok között összeütközésre került a sor, mely a munkások győzelmével végződött. A kozákok visszavonultak, miközben felrobbantották a villamtelepet.

A trónravágyó nagyherceg

Berlin, augusztus 13. A „Deutsche Tageszeitung” értesülése szerint Nikolaj Ni-

kolajevics nagyherceg, az orosz hadsereg fővezére, azért akart mindenáron háborút, mert azt remélte, hogy ha győztesen tér vissza a háborúból, megbuktatja a cárt és ő jut a trónra.

A pétervári nagykövetségi titkárt meggyilkolták.

Berlin, augusztus 13. Kattner Alfréd udvari tanácsost, a pétervári nagykövetség titkárákat az orosz főváros csöcseléke meggyilkolta.

Brüsszelben agyonlőtt németek.

Berlin, augusztus 13. A *Kölnische Zeitung* jelenti, hogy augusztus 8-án Brüsszelben tíz német embert agyonlőttek, miután rájuk fogták, hogy kémkedtek. Az agyonlőtt németek között van Arenberg Prosper herceg.

Általános mozgósítás Romániában

Berlin, augusztus 13. A „Nationalzeitung” jelenti Bukarestből, hogy Romániában küszöbön áll az általános mozgósítás elrendelése. A minisztertanács elhatározta, hogy nem harcol a hármasszövetség ellen.

A déli harctérről

Budapest, augusztus 13. (Hivatalos jelentés.)

A délkeleti eseményekről a még kíváncsitos titoktartás okából konkrét adatok ma sem bocsáthatók nyilvánosságra.

A hírszolgálat a déli harctér eseményeiről.

Budapest, augusztus 13. (Hivatalos jelentés.) Az a türelmetlenség és várakozás, amely a közönség körében kivált a déli harctér eseményei iránt megnyilvánult, azt eredményezték, hogy különösen a vidéken a valószínűség látszatával kérkedő híresztelések terjednek el és találnak sok helyütt hitelt.

Ezzel szemben illetékes helyen ismételtlen figyelmeztetnek arra, hogy az olyanféle hírek, amelyek nem jelentéktelenebb előcsatározásról, — amelyek természetesen most is folynak — hanem nagyobb eseményekről szólnak, minden alap nélkül valók. Vonatkozik ez úgy a győzelmi, mint a veszteségi hírekre egyaránt.

Egyben ugyanazon az illetékes helyen újból kijelentették, hogy a déli harctér nagyobb eseményeiről, míhelyt ezek bekövetkeznek, a nyilvánosságot haladéktalanul és hitelesen tájékoztatni fogják.

A „Veszteség Kimutatások.”

A Budapesti Tadóító jelenti: A „Veszteség kimutatások”-ról legutóbb közzétett értesítésünk kiegészítésül még tudatjuk, hogy a teljes szövegű, tehát az egész fegyveres erőt felölelő veszteségi kimutatások a hadügyminiszteriumban az erre a célra szervezett bizottság útján közvetlenül minden törvényhatóságnak, a rendezett tanácsú városoknak és a községeknek is megküldetnek, úgy, hogy az érdeklődőknek még a legkisebb községekben is módjukban fog állani, hogy az eredeti veszteségi kimutatásokba a megjelenés után azonnal betekinthesse. Ezenkívül gondoskodás történt arról, hogy a veszteségi kimutatásnak az illető vidék lakosságát leginkább érdeklő részét tartalmazó kivonat falragaszok útján az illető vidéken szokásos nyelven is közzé tétessék.

Tábori posta az északi hadseregnél.

A hadvezetőség már berendezte az északi hadseregnél a tábori postát, amely most már kézbesíti a hadra kelt seregnél levő katonák részére és részéről a postát. Erre vonatkozóan a belügyminiszter a következő táviratot küldte Domahidy Elemér főispánnak:

Oroszország ellen küzdő csapataink részére berendezett tábori posta szolgálatát augusztus hó 11-én megkezdi, erről Méltóságodat legszelesebb közzététel végett értesitem.

Belügyminiszter.

A behívottak családjainak segélyezése

A belügyminiszter ma a következő fölhi-
vást bocsátotta ki:

A magyar állam segélyezi a hadi állapot folytán bevonultak családjait!

Az igényjogosultak azonnal jelentkezzenek!

HIRDETMÉNY.

Az 1882-ik évi XI-ik törvénycikk 9. §-a alapján elrendelem, hogy a mozgósítás folytán bevonultaknak gyámol nélkül maradt családjai a segélyezés végett összeírassanak.

Amikor ezt közzé teszem, nyugtassa meg e nehéz időkben a bevonultak családjait az a tudat, hogy a magyar állam megtesz minden tőle telhetőt, hogy a családfő távollété idején létfontosságukat biztosítsa.

(A segélyre jogosultak.)

Segélyre igénnyel bír minden, a magyar szent korona országainak területén tartózkodási hellyel bíró, tényleges katonai szolgálatra bevonult s a legénység nem tényleges állományába tartozó, tartósan szabadságoltak, tartalékosnak, póttartalékosnak, tengervédnek és népfőkelőnek, valamint az 1912. évi LXVIII. t.-cikk alapján személyes szolgálatra bevont egyének:

- a) neje,
- b) gyermeke, akkor is, ha házasságon kívül született,
- c) mostoha gyermeke,
- d) unokája,
- e) apja, anyja, mostoha apja, mostoha anyja,
- f) nagyapja, nagyanyja,
- g) nejének édes apja, nejének édes anyja,
- h) édes vagy mostoha testvére, de valamennyi csak akkor, ha semmiféle állandó ellátásban nem részesül, ha magát vagyonának jövedelméből, vagy önálló más keresetéből fentartani nem képes és ha őt addig egészben vagy részben a bevonult tartotta el saját keresetéből.

A segélyre való igény szempontjából a bevonultnak gyermekével egy tekintet alá esik az a gyermek is, akit az állami gyermekvédelem helyezett el a bevonultnak családjában.

(A segélyért jelentkezés.)

Az összeírás jelentkezés napján történik. A segélyre igényt tartók azonnal jelentkezzenek:

községekben a községi előljáróságnál, városokban a polgármester által megbízott tisztviselőnél,

Fiumében a városi tanács által megbízott tisztviselőnél.

Segélyért mindenki ott jelentkezik (abban a községben, városban), ahol tartózkodik.

Állami (államvasuti) alkalmazottaknak igényjogosult családtagjai ne jelentkezzenek, mert azok hivatalból iratnak össze.

(A segély összege.)

A segély napi összege fejenként (családtagonként) annak a katonai átvonulási élelmezési illetéknek napi összegével számítatik, amely a bevonultnak állandó lakhelyére nézve meg van állapítva.

A segély napi összege törvényhatóságoként különböző; a segély legkisebb összege naponként és fejenként 57 fillér, a legnagyobb 70 fillér, azonban Kassán 80 fillér, Fiumében 81 fillér, Pozsonyban 88 fillér.

A nyolc évesnél fiatalabb családtagoknak, valamint az olyan családtagoknak, akiket a bevonult csak részben tartott el saját keresetéből, az egy családtagra nézve megállapított napi segély összegének fele jár.

Amennyiben a segélyezett családnak saját lakóháza, vagy egyébként ingyenes lakása nincs, napi lakásilletéket is kap, amely lakásilleték rendszerint a napi segélyösszeg fele, azonban egy évre számítva, nem lehet nagyobb a segélyezett család által fizetett évi lakbér összegénél.

A család részére megállapított rendszer napi segélynek és a napi lakásilletéknek összege együttvéve nem haladhatja meg a bevonult átlagos napi keresetének összegét.

(A segély megállapítása.)

A segélyre való igényt véglegesen megállapítja:

községekben a járási főszolgabíró, városokban a polgármester, Fiumében a városi tanács.

A segélyre való igénynek, valamint a segély összegének megállapítása ellen jogorvoslatnak helye nincsen.

(A segély kifizetése.)

A segélyeket községekben az előjáró, városokban a városi pénztár fizeti ki.

Minden segélyre jogosult fizetési könyvecskét kap, amelynek Oktatásában vannak az összes szükséges tudnivalók.

A segélyt első ízben egy összegben augusztus hó folyamán, azontul minden hó 1-én és 16-án előre fizetik.

(Utólagos jelentkezés.)

Olyan családnak, amely a bevonultnak a községbe való visszaérkezése napjától számított két hó, vagy a bevonult elhalálzásának vagy eltűnésének napjától számított hat hó eltelté után jelenkezik, segélyre egyáltalán nincs igénye.

(Egyéb tudnivalók.)

Aki a segély összegére befolyással bíró körülményekre nézve tudva valótlan adatot mond be, vagy adatokat elhallgat, ugyszintén aki a megállapított segély összegének leszállítását, vagy a segélynek beszüntetését maga után vonó körülményeket a hatóság-
nak haladéktalanul be nem jelent, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

A segélyezés körül mindennemű eljárás ingyenes.

(Különös intézkedések.)

A bevonultnak a magyar szent korona országai területén tartózkodási hellyel bíró családtagjai segélyre akkor is igénnyel bírnak, ha a bevonult osztrák állampolgár vagy bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű.

Budapest, 1914. augusztus hó 8-án.

Sándor János s. k.
m. kir. belügyminiszter.

A polgármesteri hivatal azonnal megtette a szükséges intézkedéseket. A jelentkezéseket a városházán az adókövetők veszik föl és így mindenkinek ott kell jelentkeznie, annál az adókövetőnél, amelynek kerületében lakik a segélyre szorult.

És jelentkeznie kell annak is, aki egyszer már az állami akció megindítása előtt jelentkezett és az adókövetők összeírták.

Tábori és hadi felszerelésekhez
EVŐSZERZŐK ↓ KESEK ↓ PALACOK

**FŐZŐKÉSZÜLÉKEK, VIL-
LANYOS LÁMPÁK, HÁTI
ZSÁKOK ALVÓZSÁKOK
TEVESZŐR - TAKARÓK**

**BŐRÖNDŐK BROWNING
REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK**
MENTZE ARUHÁZABAN,
PIAC-UTCA 38. SZÁM

Két hónapos moratórium

A kormány rendelete

A *Budapesti Közlöny* mai száma publikálja a kormány rendeletét a moratorium tárgyában. A rendelet szerint

lejárt, vagy szeptember hó napjáig bejárólóg lejárológ pénztartozások fizetésére, amelyek augusztus hó első napja előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, chepuen, vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten, vagy más magánjogi címen alakulnak, amelynek augusztus hó első napja előtt keletkeztek, két hónapi halasztás (moratorium) engedtetik. Oly tartozások tekintetében, amelyek után kikötés alapján, vagy törvényről fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani. Nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható.

A megjelölt halasztás kerete alá nem esnek:

1. Az állami és államilag biztosított adósságok kamatai, tőketörlesztő részletei és járadékai.
2. Zálogleveleknek, valamint óvadékképes kötvényeknek kamatszélvényei és kisorsolt címletei.
3. A törlesztéses záloglevél kölcsönöknek kamatai.
4. A közüzemeknek használatért fizetendő díja.
5. A hadiállapotbeli segélyezésekkel szemben fennálló tartozások.
6. Tartásdíjak és életjáradékok.
7. Beraktározások, kivéve a katonai szolgálót teljesítőikkel szemben fennálló és ismerttetett tekinteteket.
8. Haszonbér tartozások.
9. Szolgálati szerződésekből eredő tartozások.
10. A munkavállalót a munka vállalkozójával szemben terhelő tartozások.
11. Idegen vagyoni kezeléséből a halasztás ideje alatt befolyó jövedelem kiszolgáltatása a vagyonezelőt megillető jogok épségben tartásával.

Publikálja még a rendelet, hogy ha betéti könyvre, vagy folyószámlára elhelyezett betét augusztus hó 1. napján 2000 koronát meg nem halad, a betevő 200 koronának, ha pedig 2000 koronát meghalad, havonként 200 koronának kifizetését követelheti. De 2000 koronától 4000 koronáig terjedő betétnél a halasztás egész ideje alatt legfeljebb a betét 10 százalékának kifizetését lehet követelni.

A folyószámla tulajdonosa betétjének kifizetését összegre való tekintet nélkül követelheti, amennyiben hitelt érdemlően kimutatja, hogy a kifizetendő összegre alkalmazottai fizetésének, vagy munkabérének, üzleti, vagy üzemi helyiségei béreinek kiegyenlítésére mulhatatlanul szüksége van, vagy amennyiben az összeget adók, vagy más köztartozások kiegyenlítéséül a beszédükre hivatott pénztárhoz utalja át. E jogával a fél csak úgy élhet, ha a szükségelt összeget, amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincsen, legalább nyolc nappal előbb írásban bejelenti.

A debreceni segítő akció

A háboruba behívott katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére alakult bizottság kéri a város nemesszivű polgárait, hogy amennyiben eddig még nem adakoztak volna, kegyeskedjenek készpénz, illetőleg természetbeni adományaikat (liszt, zsír, burgonya stb.) a főispáni titkári hivatalban átadni, illetőleg bejelenteni. Akciónk felette fontos, messze kiható szociális munkát jelent, a polgárság áldozatkészségét semmiképpen sem nélkülözhetjük.

A vezetőség kéri a város nemes és áldozatkész polgárait, akiknek kocsijuk van, kegyeskedjenek az idő pontos bejelentésével a főispáni titkári hivattal közölni, hogy a nap mely szakában bocsátják azt a vezetőség rendelkezésére.

Az adományok nyugtázását legközelebbi számunkban folytatjuk.

A napközi otthonok megnyitása.

A bevonult tartalékosok családtagjainak segélyezésére alakult bizottság értesíti az érdekelteket, hogy egyelőre a Debreceni Jótékony Nőegylet Széchenyi-utca 6., a Debreceni Patronázs Egyesület Bethlen utca 37. és Erzsébet-utca 57. és a Bábaképző mellett a Cukorkagyárban berendezett napközi otthonok f. hó 15-én, szombaton megnyílnak és így a Központi Iroda által az illető otthonokba beosztott gyermekek már reggel 6 órától a jelzett otthonokba bevihetők. A gyermekek egész napon át az otthonokban lesznek, hol foglalkoztatni és élelemmel fogják őket ellátni.

Egyben a fenti bizottság kéri azon igen tisztelt urhölgyeket, akik az otthonok felügyeletére és ellenőrzésére vállalkoztak, hogy az általuk kért és megjelölt időben az otthonokban megjelenni sziveskedjenek.

A vasuti szállítás felvétele

A kereskedelmi- és iparkamara az érdekeltség tudomására hozza, hogy a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének 31.638—1914. hirdetménye szerint a vasutak korlátozott polgári áru forgalmat újból felvette.

Feladhatók és szállíthatók a következő áruk: I. D a r a b á r u k é n t: Gyorsárúként feladott élelmészeti cikkek (a közvetlen élelmészésre szolgáló romlandó élelmi cikkek is), gyógyászati cikkek (fertőtlenítő anyagok is), dohány gyártmányok, továbbá az élelmészeti cikkek szállításához szükséges csomagoló eszközök összes állomásainkon úgy a saját, mint a többi magyar vasutak állomásaira, továbbá az osztrák állomásokra is (kivéve egyes elzárt állomásokat, melyekre nézve az állomásfőnök nyújt felvilágosítást).

II. K o c s i r a k o m á n y o k b a n: Akár teher-, akár gyorsárúként feladott fent jelzett cikkek, továbbá élő állatok, sör, takarmányfélék, tüzelő anyagok (mint tüzfű, kőszén) és világító anyagok és a cukorgyári állomásokról szeszgyárak részére tartányokban feladott melasse küldemények, hasonlóképpen úgy a magyar szent korona országainak területén fekvő állomásokra, mint Wienbe, vagy más ausztriai állomásokra felvételnek (kivéve egyes elzárt állomásokat, me-

lyekre nézve az állomásfőnök nyújt felvilágosítást).

Más közszükségleti cikkek szállítását a t. szállító felek által az üzletvezetőséghez benyújtandó kérelmekre a mindenkori helyzethez képest esetről-esetre a lehetőség szerint engedélyezik. — Ily engedélyt azonban csakis kocsirakományban feladott és valóban közszükséglet fedezésére szolgáló árunak a szállítására lehet adni.

Megjegyezzük, hogy az élő állatok kivételével a feladásra kerülő összes polgári áruk, amennyiben azok a felvétel után azonnal be nem rakhatók és el nem szállíthatók, csak az üzletszabályzat 64. §-a 1. pontja alapján ideiglenes megőrzésre vétetnek át, továbbá, hogy a kocsirakományok szállítása csak katonai célokra nem alkalmas kocsikban és így majdnem kizárólag nyitott kocsikban történhetik, miért is a feladónak az ideiglenes megőrzésre vonatkozó beleegyező nyilatkozatot és kocsirakományi áruknál árunk kívül a nyitott kocsikban való szállítás iránti kívánságot a fuvarlevélbe be kell jegyeznie és a betakarást igénylő áruk betakarásáról a feladónak magának kell gondoskodnia.

A Budapestre rendelt küldeményekre nézve az a korlátozás áll fenn, hogy élő állatok csak Budapest—Ferencvárosra, egyéb áruk pedig csak Budapest—nyugoti p. u. és Budapest—dunaparti p. u. (Budapesti Központi Vásárcsarnok) állomásokra adhatók fel; gabona szállítmányok Budapest—Fővárosi közraktárak állomásra is feladhatók.

A kihirdetett szállítási póthatáridők továbbra is érvényben maradnak.

Minden elismerésre méltó a m. kir. államvasutaknak az a törekvése, hogy a jelenlegi rendkívüli viszonyok között is törekszik a polgári áruforgalom lehetőség szerinti lebonyolítására.

Hadi előléptetések a debreczeni honvédcsapatoknál

A hivatalos lap ma folytatólag közli a rendkívüli hadi előléptetéseket. A debreceni honvédcsapatok tisztikarára vonatkozó kinevezések — a már tegnap közölteken kívül — itt következnek:

A debreceni 3-ik honvédgyalozezrednél kinevezettek:

Századosokká: Ránzai Ágoston, Simon Károly, Eggmann Ernő, Palczer János, Nagy-Ilosvai Ilosvay Péter főhadnagyk.

Főhadnagyká: Horváth József, nagyenyedi Egry Géza, noszlopi Noszlopy Ába, Andor Xevér, Brammer Gyula, Litteczky Lajos, Tomlienovic Rezső, Szabó István hadnagyk.

Hadnagyká: Günther Jenő, Csuthy Gyula, Horváth Jenő zászlósok.

A debreceni 2-ik honvédhuszárezrednél:

Főhadnagyká: Horváth Sándor, Sebők Gyula, Olsavszky Gyula, Kaas Ede báró, Otordai Székely Ferenc hadnagyk.

A méneskarban: Századosá: Veress Gyula főhadnagy.

A gazdasági tisztikarban hadnagy gazdasági tiszté vályi Nagy Géza.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

A tartalékban

a lovasságnál századossá a 2. honvédszázadvezetőnél: Bessenyei Beöthy Pál,

a gazdasági tisztikarban a debreceni 3. honvédszázadvezetőnél hadnagy gazdasági tisztje: Krausz Sándor, Kertész Ferenc.

Ő cs. és kir. felsége megengedni méltóztatott, hogy a m. kir. honvédség tényleges állományába áttétessék Erdélyi Béla a 3. honvédszázadvezető kötelekébe.

A honvédorvosi tisztikar tényleges állományában kinevezetett II. osztályú főorvosra Sauerwald János, a debreceni 3. honvédszázadvezető orvosfőnöke, ezredorvossá Halász István dr. debreceni 2. honvédszázadvezető főorvos.

A honvédhadbiztoság tényleges állományában alhadbiztosá kinevezetett: Szombathy Kálmán 3. honvédszázadvezető főhadnagy.

A VIII. csendőrkörület állományában a király kinevezte századossá Kolba Oszkár főhadnagyot, főhadnagyokká: Halmai József, Baitz Jenő hadnagyokat, hadnagyokká: Paksi-Kiss Tibor, Perényi Géza, Schweitzer István zászlósokat.

A honvédelmi miniszter kinevezte segédorvos helyettesé Dusa József dr. debreceni 3. honvédszázadvezető önkéntes címzetes tizedest.

HIREK

*

— A marosvásárhelyi tábla új elnöke. A király Pap Farkas kuriai bírót a marosvásárhelyi ítélőtábla elnökévé nevezte ki.

— A Népiroda munkásközvetítőjének összforgalma. A Népiroda munkásközvetítési osztályánál augusztus 23-ig volt:

Munkás kínálat: Asztalos 44, ács 21, bádogos 9, cipész és csimadia 37, papucsos 1, földmunkás 6, gazdasági munkavezető 15, gépész 38, gyári munkás 61, kazánfűtő 10, kovács 11, kőműves 70, betonos 1, lakatos 41, mezőgazdasági napszámos 137, mezőgazdasági cseléd 6, napszámos nők 108, szakácsnő és mindenek 5, szabó 28, varrónő 5, szíjgyártó 1, kerékgyártó 8, üzleti alkalmazott 24, cserépkályhás 1, festő, mázó 9, molnár 3, borbély 2, rézműves 1, rajzoló 2, kefekötő 6, kárpitos 2, reszelővágó 1, nyomdász 2. — Összesen 786.

Munkás kereslet: Kovács 1, motorkezelő gépész 1, mezőgazdasági kocsis 2, molnár 2, borbély 2, bádogos 2, cipész 1, mindenek leány 1, gulyás 1, kondás 1, boltiszolga 1, fűszeres segéd 1. — Összesen 16.

— A király borbélyja. Még a király borbélyának is be kellett vonulnia katonának, mint azt az itt elmondandó kis történet bizonyítja. A nagy izgalmak közelmúlt napjaiban a király házi borbélyát is utólért a rezervisták szomorú sorsa: behívták katonának. Az önhitt figaró meg volt győződve róla, hogy a királynak nagyobb szüksége van rá, mint a hazának és ezért nem fogadta valami nagy szomorúsággal a szigorú rendeletet. De azért még sem volt egészen nyugodt a kedélyállapota és amikor megjelent a király magánlakosztályában, hogy elvégezze a borotválás nagyhorderejű feladatát, arra használta föl a szappanozás közben beálló rövid szünetet, hogy figyelmeztesse az uralkodót azokra a kellemetlenségekre, melyek az ő katonáskodása következtében őfelsége toalettszobájában támadnak. De célzásai hiábavalóknak bizonyultak. Végre nyíltan kirukkolt vele:

— Felső, ma engem is behívtak katonának!

A király ránézett és csak ennyit jegyzett meg csendesen:

— Persze, persze. Ez ellen nincs orvosság.

A megszeppent borbély azonban még mindig nem hagyta magát és igyekezett azt a nagy veszteséget, mely a királyt az ő távozásával érte, minél sötétebb színben feltüntetni. De a király csak jószágot mosolyával fogadta a rettenetes veszedelmet sejtető szavakat és mindössze ennyit válaszolt:

— Édes Istenem, az alatt a pár nap alatt igazán magam is megborotválkozhatom.

— **Automobil és parasztszekér.** Püspök-ladányból jelenti tudósítónk: Tegnap délután nagy sebességgel száguldott a községen keresztül a II. 670. számú automobil. A községháza előtt szembe jött vele Gönczi Gábor szénával megrakott szekere, amely elé fogott lovak megbokrosodtak és az árokba borították a szekeret. A széna tetején Gönczi Gábor és Erdei Gábor ültek, akik leestek és súlyos sérüléseket szenvedtek. Az automobil sofőrjét, Kulics Józsefet gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt ma feljelentette a községi elöljáróság a debreceni kir. ügyészségen.

— **Háborus mozgalmak Debrecenben.** A mozgósítási rendelet megváltoztatta Debrecen utcáinak a képét is. A mozgósítási jelentésekről nagyszerű felvételeket csinált az Uránia mozgószínház, amely képeket szombaton és vasárnap mutatja be a közönségnek. A képek címei: A 7. Vilmos-huszárezred hadbavonulása, a 16. huszárezred (Üxkiüllérezred) tábori miséje és a tartalékosok felesketése, végül több mint hatvan jelenet plasztikus felvételben megörökítve. — Ezeket kívül gyönyörű kiegészítő műsor. — Ebből is láthatjuk, hogy a mai nehéz viszonyok között is mindent elkövet az Uránia igazgatósága, hogy a közönség legteljesebb megelégedését elnyerje. Az Uránia az első magyar mozgó, mely a mozgósítási jelenségekről felvételeket csinált.

— **Rózsa Sándor botpuskája.** A fegyvertartás tilalmáról tudvalevően rendeletet adott ki a belügyminiszter s — mint nagyváradi tudósítónk írja — Nagyvárad lakosai magánhasználatra tartott fegyvereiket tömegesen adják át a rendőrségnek. Tegnap megjelent Neumann László nyugalmazott rendőrbiztos is a városházán és egy vasbotot adott át, a melyhez érdekes emlékek fűződnek. Egyszerű fekete bot, de egyben fegyver is: Rózsa Sándor, a híres haramiavezér botpuskája. — Valamikor Pataj András hajdu főispán, későbbi csendőrezredes tulajdonában volt, akitől Barca Dani hortobágyi csendőrbiztos örökölte az ereklét, amelyet Neumann László vásárolt meg. A rendőrség az érdekes fegyvert további tartását megengedte a tulajdonosának.

— **Traber nagy muzeuma a vásártéren,** amely a háború által okozott forgalmi megszorítások miatt és mert a tulajdonos két fiának Németországba a hadsereghez be kellett vonulni, itt maradni kényyszerült, mint egészen új attrakciót, a megátalkodott gyilkost, Principet, ugyszintén ennek sarajevói merényletét kiállításába hozta. Hogy mindenkinek lehetővé tétessék ezen valóban érdekes kiállítást megtekinteni, a tulajdonos a belépő-díjat 20 fillérré szállította le.

— **Halál vásárlás közben.** Jancsó Gyula 33 éves debreceni asztalosmester tegnap délből betért Brünn Zsigmond Wesselenyi-téri faterkedésébe deszkát vásárolni. Leült egy szekre s úgy eszközölte rendelkezéseit. Néhány perc múlva lefordult a szekerről s holtan terült el a padlózatán. Értesítettek Vargha Emil dr. tiszti orvost, aki Jancsó halálának okául agyhüudést állapított meg.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Török Imre ref. 11 hónapos, Schenker Salamon izr. 77 éves, Szabó István ref. 4 hónapos, Tikász Mária ref. 25 éves, Lakatos Mihály ref. 55 éves, Oláh István ref. 7 napos.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

" CZÉGNÉL "

DEBRECZEN,

Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harisnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában. Piac-utca 49., a főpostával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vidékről

apróhirdetéseket legelőszerebb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Teljes leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Levelezés

Teljes levélről a hirdetés száma is kériatik.

Jómódu

mérnök nőstülés céljából fiatal barna nő ismerettségét keresi. Levelet „Boldogság” címen kér a kiadóhivatalba.

Adás-vétel

Kapucédulák

bármilyen felirással kaphatók a kiadóban

Befűtés

füvegek olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Lakbérleti szabályzat

kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Zemánc

cím tábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szénvignetta

ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Makulatur papíros

kapható a kiadóban.

Üzlet

FRISS

töltési ásványvizsek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

SZEGEDI PAPRIKA-

különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Poloskairást

NÁNÁSSY ISTVÁN

legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Evi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Folyadék mérget kapható. Levélbeli megrendeléseket kérem. Postakert, Gyár-utca 6.

Két szobás lakást

keresek

mellékhelyiséggel

azonnalra, lehetőleg butorozva tágasabb udvarban. Cím a kiadóban.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett üzletszerű embereknek 5 évi részletfizetéssel (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

FELVESZEK EMBEREKET,

kik naponta

SOK PÉNZT

kereshetnek.

Jelentkezzenek d. e. 10 óráig

Piac-u. 49.,

második udvar, első emelet.

KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK

CUKRÁSZOK

ÉS A N. É. KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Van szerencsém a naggyermeű közönség szives tudomására adni, hogy TOJÁSCIKKEIMET kizárólag raktáramban (Burgondia-u. 4. sz. alatt) árusítatom, azokat sem piacra, sem házhoz nem szállítom, miért is csak a raktáramból beszerzett áruk kifogástalan minőségéért és egészséges voltáért vállalok felelősséget. Áruim kifogástalanságánál és olcsóságánál fogva a fogyasztó közönség jelentékeny megtakarítást érhet el; miért is tisztelettel kérem meggyőződés végett szükségletét raktáramból beszerezni, melyeket ma a következő árakban bocsájtom forgalomba kicsinyben is.

Friss tojás 40 drb 2 korona.

Tisztelettel

Waltner Samuel

tojásnagykereskedő, BURGONDIA-U. 4. szám.